

Наръчник на докторанта (II)

Обучение

Софийски университет „Св.
Климент Охридски“ -
Философски факултет

1/1/16

Докторантска степен

СЪДЪРЖАНИЕ

Какви срокове не трябва да се пропускат	3
Осигуряват ли се докторантите.....	3
Как се получава стипендията за редовна докторантура	3
Какви изпити трябва да полагам по време на своето обучение.....	4
Как се записват докторантски курсове.....	4
Какви други задължения имам по време на обучението си като докторант	5
Мога ли да прекъсна обучението си като докторант	5
В какви случаи мога да удължа докторантурата си	6
Мога ли да променя темата на дисертационния си труд	7
Отчитане на докторанта	7
При какви условия мога да се отчисля успешно с право на защита	8
Какво означава предсрочно отчисляване и трябва ли да се отчисля предсрочно	8
Колко време след вътрешната защита се състои публичната защита	9
Трябва ли да заплатя такса за публичната защита	9

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЗАЧИСЛЕНИТЕ ДОКТОРАНТИ

КАКВИ СРОКОВЕ НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ПРОПУСКАТ

Докторантите трябва да изготвят индивидуален план най-късно **до три месеца** от зачисляването.

Индивидуалният план се изготвя съвместно с научния ръководител. Бланка „Индивидуален план“ е достъпна от сайта на Философски факултет (<http://phls.uni-sofia.bg/>; Докторанти / Обучение / Образци на документи), която можете да изтеглите и попълните. Налично е и обяснение за попълването на бланката – какви примерни дейности можете да се включат и по колко кредита носи всяка дейност.

В индивидуалния план трябва да се определи и темата на вашия дисертационен труд. Това е изключително важен въпрос, който се съгласува с научния ръководител.

Индивидуалният план след изготвянето му се утвърждава на Катедрен съвет, след което по административен път се придвижва за утвърждаване на Факултетен съвет.

Важно! Консултирайте със секретаря на катедрата на кои дати ще има катедрени заседания и до коя дата най-късно трябва да депозирате своя план за утвърждаване.

ОСИГУРЯВАТ ЛИ СЕ ДОКТОРАНТИТЕ

Докторантите, които са зачислени в редовна докторантура и не работят, се осигуряват здравно от Университета.

Всички редовни докторанти попълват **декларация** за здравно осигуряване, с която се уточняват обстоятелствата относно тези осигуровки. **При промяна в обстоятелствата се попълва нова декларация!**

Декларации се получават от Деканата на Философски факултет, в момента на получаване на заповедта за зачисляване.

КАК СЕ ПОЛУЧАВА СТИПЕНДИЯТА ЗА РЕДОВНА ДОКТОРАНТУРА

Докторантите в редовна форма трябва да предоставят номер на банкова сметка в „Паричен салон“ на Ректората, по която да се превеждат стипендиите.

Внимание! Редовните докторанти има право да работят на трудов договор на **четири часов работен ден**. Съблюдавайте това правило, защото НАП прави насрещни проверки и засича тези обстоятелства.

Това обстоятелство се удостоверява с декларация, която се попълва при получаване на заповедта за зачисляване.

КАКВИ ИЗПИТИ ТРЯБВА ДА ПОЛАГАМ ПО ВРЕМЕ НА СВОЕТО ОБУЧЕНИЕ

Препоръчително е през първата година на своето обучение докторантите да положат задължителните минимума – **минимум по специалността** и **минимум по западен език**. Това са двата задължителни минимума за докторанти в редовна и задочна форма на обучение. Те се описват и в индивидуалния план на докторанта.

Докторантите на самостоятелна подготовка полагат само минимум по специалността.

Минимумът по специалността е специфичен за всяко професионално направление. Докторантите могат да получат насоки и конспект за него от научния си ръководител. Той преценява готовността на докторанта да се яви на минимум по специалността. За явяване на този изпит докторантът подава молба в катедрата, която назначава комисия за изпита.

Минимумът по запазен език се организира от Факултета по класически и нови филологии на Университета. Този изпит се провежда два пъти в годината – през м. декември и м. юни на дати близки до кандидат-докторантските изпити. За целта докторантите подават молба в Деканата на ФКНФ, кабинет 231, Ректорат, етаж 1. На самия изпит докторантите представят книга на избрания език в обем 150 страници. Книгата трябва да е различна от представената на кандидат-докторантския изпит по западен език. В противен случай изпитът ще бъде анулиран. Информация за датите на изпитите се публикува в сайта на Университета и **докторантите трябва сами да се информират за залите и номерата на изпитните комисии**. Протокол с резултата от изпита се получава в деня на самия изпит. Този протокол докторанта предоставя в Деканата на Философски факултет, кабинет 47, Ректорат, етаж 3, Южно крило, при инспектор „Докторанти“.

КАК СЕ ЗАПИСВАТ ДОКТОРАНТСКИ КУРСОВЕ

По време на своето обучение докторантите могат да посещават различни **курсове**. Философски факултет предлага такива, специално предназначени за докторанти, но докторантите могат да посещават и курсове, организирани от други факултети или университети. Условието е тези курсове да бъдат вписани в индивидуалния план на докторанта и одобрени от научния му ръководител.

Докторантските курсове, в които можете да се записвате, се оповестяват на сайта на Философски факултет (<http://phls.uni-sofia.bg/>; Докторанти / Обучение / Курсове за докторанти).

Докторантите от летния прием (м. юни) могат да избират от останалите непроведени курсове до този момент.

От м. февруари на следващата година най-предпочитаните курсове, за които обикновено местата вече са изчерпани и вече са проведени, се преобявяват отново

(чрез гласуване на пакета от курсове за текущата докторантска година от Факултетния съвет на Факултета). Ето защо е добре да преглеждате редовно сайта на Философски факултет, тъй като е възможно и обявяване на допълнителни групи.

Докторантите събират **кредити** от курсовете, като минималния сбор е 20 кредита, а максималният не бива да надхвърля 60 кредита от целия курс на обучение на докторанта.

КАКВИ ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ИМАМ ПО ВРЕМЕ НА ОБУЧЕНИЕТО СИ КАТО ДОКТОРАНТ

Докторантите в редовна форма имат задължението да участват като квестори в кандидат-студентските кампании на Софийски университет. Обикновено кандидат-студентските изпити се провеждат само в събота и неделя през месеците април–май и юни–юли. Докторантите се ангажират само един път за съответната учебна година. За това те получават заплащане по граждански договор, съгласно Правилника на Софийски университет.

Докторантите в редовна и задочна форма могат да водят упражнения на студенти съгласно индивидуалния си план. Упражненията до 45 часа за съответната година се водят безвъзмездно, но за това докторантите получават съответен брой кредити. Упражнения над 45 часа се заплащат съгласно действащата тарифа за упражнения в СУ и чрез подписване на договор за хоноруван преподавател.

На докторантите могат да се възлагат и рецензии на курсови и дипломни работи. В този случай докторантите могат да избират или получаване на кредити по индивидуалния план, или съответното заплащане, определено по тарифата за СУ. При втория случай те попълват съответния договор за хоноруван преподавател.

МОГА ЛИ ДА ПРЕКЪСНА ОБУЧЕНИЕТО СИ КАТО ДОКТОРАНТ

Правилникът на Софийски университет строго регламентира основанията за прекъсване. Те биват:

- По болест – по това основание докторантът трябва да предостави решение от ЛКК.
- Поради бременност, раждане и отглеждане на дете.

Прекъсването става чрез депозиране на молба до Ректора в Деловодството на Университета (стаи 114 или 115) и съответния документ (решение на ЛКК, акт за раждане на дете, болничен лист и т.н.). За начална дата на прекъсването се счита датата на подаване на молбата, освен ако в приложените документи не е указано друго, или докторантът изрично не е посочил дата в молбата си. Максималният срок, за който докторантурата може да се прекъсне, е две години.

В КАКВИ СЛУЧАИ МОГА ДА УДЪЛЖА ДОКТОРАНТУРАТА СИ

Удължаването на докторантурата може да стане също при строго регламентирани и извънредни обстоятелства, свързани с необходимостта от провеждане на допълнителни изследвания за изготвянето на дисертационния труд, когато е необходимо докторантът да притежава докторантски права, за да бъде допуснат до или в определени институции/организации в България или чужбина. Научният ръководител трябва да е съгласен с удължаването и да е изразил писмено подкрепата си. Необходимо условие за удължаване е докторантът да притежава поне една публикация, свързана с темата на дисертационния труд. Необходимите в случая документи за удължаване са:

- 1) Молба до Декана на Философски факултет;
- 2) Становище от научния ръководител;
- 3) Списък с публикации.

Документите се депозират в катедрата от докторанта и се разглеждат на катедрено заседание, след което се утвърждават от Факултетния съвет на Философски факултет.

При отчисляване с право на защита катедрата изисква от докторантите изпълнен индивидуален план, който включва и изготвяне на част от дисертацията през третата година. Често това условие се бърка с основанието за удължаване, защото докторантите се безпокоят, че не са изготвили труда си. Никой не изисква от тях да представят непременно целия дисертационен труд в края на третата година, освен ако те сами не желаят предсрочно отчисляване. След отчисляване с право на защита докторантите притежават една година, считана от датата на отчисляването си, наречена „гратисна“, поради факта, че през тази година те могат да довържат дисертацията си и да се явят на вътрешна, след това респективно на публична защита, без да заплащат за това.

Също така не е основание за удължаване майчинство (или респективно бащинство). В случаите на отглеждане на дете се прилага прекъсването на докторантурата, но не и удължаване.

Важно е да се знае, че всяко прекъсване от 6 месеца или една година намалява или ликвидира изцяло „гратисната“ година. След 6-месечно удължаване докторантите имат още само 6 месеца за явяване на вътрешна защита, а след едногодишно удължаване трябва да се явят на вътрешна защита непосредствено преди края ѝ, за да не заплащат таксите по **процедурите** на защитата в размер на шест минимални работни заплати.

МОГА ЛИ ДА ПРОМЕНЯ ТЕМАТА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ СИ ТРУД

Промяна на темата на дисертационния труд се допуска по изключение, **но не по-късно от 3 месеца преди изтичане на срока на обучение**. Темата на дисертационния труд може да бъде сменена чрез подаване на молба до катедрата, която ще я разгледа на катедрено заседание. Промяната се разглежда и потвърждава на първия Факултетен съвет след катедреното заседание.

ОТЧИТАНЕ НА ДОКТОРАНТА

Всички докторанти периодично подготвят отчети за своята дейност. Независимо от своята форма на обучение (редовна, задочна или на самостоятелна подготовка, платено обучение или държавна субсидия) докторантите са задължени да подготвят своите **годишни отчети** към края на докторантската си година. Годишният отчет се представя пред катедрата задължително придружен от атестация на научния ръководител. В отчетите докторантите изброяват извършените през годината дейности и съответно кредитите, които са събрали от тях. Формата на отчета обикновено е свободна. За това, както и за времето на представянето му се консултирайте със секретарите на катедри – те ще ви пояснят какво е прието в катедрата и на кое катедрено заседание най-късно трябва да представите този отчет.

Редовните докторанти са длъжни да представят в катедрата и **три - месечни** отчети за своята дейност. Те са в свободна форма, също се представят в катедрата, но не се придружават от атестации от научните ръководители.

ОТЧИСЛЯВАНЕ НА ДОКТОРАНТИ

ПРИ КАКВИ УСЛОВИЯ МОГА ДА СЕ ОТЧИСЛЯ УСПЕШНО С ПРАВО НА ЗАЩИТА

Първото условие е докторантите да се отчислят с право на защита ако са положили успешно минимумите си. Редовните и задочните докторанти полагат минимум по специалността и минимум по западен език, а докторантите на самостоятелна подготовка – минимум по специалността.

Друго условие е докторантите да са изпълнили индивидуалните си планове, в които задължително е записано и изготвяне на част от дисертационния труд през третата година. Тази част като обем и структура е регламентирана от катедрите, в зависимост от спецификата на различните направления.

И накрая, необходимо условие за отчисляване с право на защита е и платени такси за обучение. Редовните докторанти заплащат такса през първата година от обучението си, задочните – през първата и втората година. Тези такси се регламентирант с министерско постановление. Докторантите на самостоятелна подготовка заплащат такси през всяка година от своето обучение в размер на три минимални работни заплати. С промяната на минималната работна заплата за страната се изменя и размера на таксата. В момента на отчисляването в Деканата на Философски факултет трябва да има доказателства да платените такси. За целта докторантите трябва да донесат бележките от платени на място в Паричен салон или по банков път такси в Деканата на Философски факултет, кабинет 47, Ректорат, Южно крило, етаж 3 при инспектор „Докторанти“. За съжаление в Софийски университет няма единна система, която да информира Деканата на Философски факултет за заплатените от вас такси, поради което сами трябва да предоставяте тази информация.

КАКВО ОЗНАЧАВА ПРЕДСРОЧНО ОТЧИСЛЯВАНЕ И ТРЯБВА ЛИ ДА СЕ ОТЧИСЛЯ ПРЕДСРОЧНО

Предсрочно отчисляване е въпрос на избор и подготовка и означава докторантът да е готов с целия си дисертационен труд преди края на трите/четерите години на своето обучение и да се яви на предсрочна вътрешна защита. Това става чрез депозиране на труда в катедрата, придружен с молба от докторанта, адресирана до Декана на Философски факултет. В молбата докторантът декларира готовността си и желанието си да се яви на вътрешна защита на своя дисертационен труд.

Какво печели докторантът и кое го мотивира да се отчисли предсрочно? Редовните докторанти получават допълнителна стипендия от 1000 лева, ако положат успешно вътрешна защита преди изтичане на срока на своето обучение. Тъй като от момента

на защитата те престават да бъдат докторанти и се отчисляват автоматично с право на публична защита, обикновено това прекратяване става няколко дни преди изтичането на три-годишния период на обучение (освен ако докторантът изрично не желае да се отчисли по-рано), за да не губи стипендиите си. **Правото на предсрочното отчислява се запазва дори в случаите на прекъсване на докторантурата, при което логично крайният срок се измества.** В подобни случаи, ако докторантите положат успешно вътрешна защита преди новия край на докторантурата си, също ще получат допълнителната стипендия от 1 000 лева.

Внимание! Докторантите трябва да знаят, че самата процедура по организация на защитата отнема поне 1-2 месеца преди края на докторантурата. Трудът трябва да бъде рецензиран, което логично отнема близо месец на рецензента/рецензентите. Затова се информирайте в самата катедра кога точно преди края на вашето обучение трябва да представите дисертационния труд.

Докторантите в самостоятелна форма на обучение логично престават да заплащат такси за обучение от момента на успешно положената предсрочна вътрешна защита. Те могат да задвижат процедурата за предсрочна вътрешна защита по тяхно усмотрение, щом считат че са готови с труда си. Това условие обаче не ги освобождава от заплащането на таксата за публичната защита.

Докторантите в задочна форма на обучение печелят единствено по-ранно отчисляване, ако решат да се отчислят предсрочно.

КОЛКО ВРЕМЕ СЛЕД ВЪТРЕШНАТА ЗАЩИТА СЕ СЪСТОИ ПУБЛИЧНАТА ЗАЩИТА

След успешно положена вътрешна защита автоматично се предлага научно жури, което се утвърждава на първия Факултетен съвет, а седмица след него се издава и заповед за неговото сформирание. Самата публична защита се състои най-късно до четири месеца след издаването на заповедта за научно жури. **Ако редовен докторант премине успешно публична защита в рамките на една година, считано от датата на отчисляването, той получава допълнителна стипендия от 1000 лева.**

ТРЯБВА ЛИ ДА ЗАПЛАТЯ ТАКСА ЗА ПУБЛИЧНАТА ЗАЩИТА

Редовните и задочните докторанти, отчислени с право на защита и обучавали се по държавна субсидия, имат една година, считано от датата на отчисляването си, за да довършат дисертационния си труд и да се явят на вътрешна защита. Ако те се явят на вътрешна защита в рамките на тази година, те не заплащат за публичната защита. Ако обаче не спазят този едногодишен срок и се подготвят за вътрешна защита по-късно,

те заплащат за публичната си защита такса, както докторантите в платена форма на обучение.

Докторантите в платена форма на обучение, както и докторантите на самостоятелна подготовка, заплащат за процедурата за публична защита такса от шест минимални работни заплати.

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Философски факултет

Ректорат, Южно крило, кабинет 47

бул. "Цар Освободител" № 15

София 1504

Телефон: 02 9871046

Инспектор „Докторанти“: cheresharova@phls.uni-sofia.bg

<http://phls.uni-sofia.bg/>

(Рубрика „Докторанти“)

